

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

**СИЛАБУС
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) PhD

Спеціальність – 033 Філософія

Форма навчання – денна, заочна

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 9 від “25” червня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Педагогічна практика
Викладач (-і)	Кучера Ірина Василівна
Контактний телефон викладача	050–969–91–28
Е-mail викладача	novaera_17@ukr.net
Формат дисципліни	1. Цикл загальної підготовки 1.2.Цикл професійно-наукової підготовки 1.3. Цикл практичної підготовки
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	вівторок, 15.00 год. – 17.00 год.

2. Анотація до курсу

Педагогічна практика здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії спеціальності 033 «Філософія» третього освітньо-наукового рівня є невід’ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців з вищою освітою та галузевих стандартів вищої освіти. Вона спрямована на формування особистості, яка здатна творчо та професійно вирішувати освітні і виховні завдання в умовах розвитку національної системи освіти та закріплення знань, отриманих аспірантами за час теоретичного навчання у виробничих умовах, набуття і вдосконалення практичних навичок і умінь, формування та розвиток у аспірантів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної професійної ситуації, оволодіння сучасними методами викладання філософських дисциплін та професійно-педагогічними компетентностями щодо здійснення освітнього процесу в закладах вищої освіти.

3. Мета та цілі курсу

Метою педагогічної практики аспірантів є формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти (відповідної спеціальності), створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання.

Основними завданнями педагогічної практики є

- формування і розуміння теоретичних засад предметної галузі, отриманих під час навчання в аспірантурі;
- набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять в Університеті;
- поглиблення та застосування фахових знань у розв’язанні конкретних педагогічних завдань практики;

- інтеграція науково-дослідної та педагогічної діяльності аспірантів;
- розвиток професійно-педагогічних здібностей на основі досвіду практики.

Додатковими завданнями педагогічної практики аспірантів є:

- отримання уявлень про діяльність випускової кафедри на посаді науково-педагогічного працівника у період проходження практики;
- впровадження результатів дисертаційного дослідження в освітній процес;
- формування умінь моніторингових досліджень у галузі освіти;
- розвиток умінь у галузі формальної, неформальної і дуальної освіти;
- стимулювання самовдосконалення майбутніх фахівців.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті проходження виробничої практики студент набуває загальних та спеціальних компетентностей.

Компетентності, пов'язані з проведенням **навчальної** роботи:

- здатність до проведення різних форм організації освітнього процесу (навчальних занять, самостійної роботи, практичної підготовки, контрольних заходів);
- здатність до організації і проведення різних видів навчальних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних, індивідуальних занять, консультацій).

Компетентності, пов'язані зі здійсненням **методичної** роботи:

- здатність до педагогічного аналізу проведення різних форм організації освітнього процесу та різних видів навчальних занять;
- здатність до розробки навчально-методичного забезпечення різних форм організації освітнього процесу;
- здатність до використання сучасних освітніх технологій при проведенні різних видів навчальних занять.

Компетентності, пов'язані зі здійсненням **наукової** роботи:

- поглиблення знань зі спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження;
- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження;
- здатність до застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.

Компетентності, пов'язані з проведенням **організаційної** роботи:

- здатність здійснювати різні види педагогічної комунікації, вибирати і конструювати зміст, форми, методи і засоби виховної, позааудиторної, профорієнтаційної роботи тощо;
- здатність до здійснення неформальної освіти зі здобувачами вищої освіти і формування у них мотивації та умінь.

Очікувані **результати** навчання. Після проходження практики аспіранти володіють компетенціями, які стосуються:

- розуміння документів, що регламентують і відображають зміст освіти у вищій школі;
- здатність розуміти і вміти застосовувати основні форми організації і основи планування освітнього процесу у закладах освіти;
- здібності до вибору та застосування сучасних форм і методів здійснення освітнього процесу, скерованого на формування компетентностей здобувачів освіти;
- здатні застосовувати дидактичні принципи проведення всіх видів навчальних занять у закладах освіти;
- форми і методи контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- види навчально-методичного забезпечення освітнього процесу і вимоги до них;
- форми і методи виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи з молоддю.

Аспіранти мають **уміти**:

- визначати мету і завдання різних видів навчальних занять, добирати відповідний зміст, форми, методи і засоби освітньої взаємодії зі здобувачами вищої освіти;
- застосовувати різні форми і методи освітньої взаємодії, враховуючи специфіку спеціальності і рівень освіти;
- застосовувати сучасні освітні технології, зокрема, інформаційно-комунікаційні та інтерактивні;
- розробляти навчально-методичні матеріали до курсу, що викладається;
- здійснювати контроль знань і умінь здобувачів вищої освіти;
- організовувати різні форми виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи з молоддю.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	
семінарські заняття / практичні / лабораторні	
самостійна робота	90

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
IV-й семестр	033 «Філософія»	II курс	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Початковий етап	Самостійна робота		<ul style="list-style-type: none"> - з'ясувати функції, мету, завдання практики; - скласти індивідуальний план проходження практики; - ознайомитися з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою випускової кафедри, нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в Університеті; - відвідати заняття провідних викладачів випускової кафедри, наукового керівника та викладачів факультету (або інституту). 		1-ий тиждень
Основний етап	Самостійна робота		<ul style="list-style-type: none"> - укласти розгорнуті плани-конспекти занять, обговорити їх з науковим керівником або керівником практики від випускової кафедри; - підготувати необхідні методичні та дидактичні матеріали, технології для проведення занять; - провести на належному науково-методичному рівні заняття відповідно до індивідуального плану під керівництвом наукового керівника або керівника практики від випускової кафедри; 		2-15-ий тиждень

			- брати участь у засіданнях випускової кафедри, наукових семінарах (конференціях).	
Заключний етап	Самостійна робота		- підготувати звітні матеріали за підсумками проходження практики і надати керівнику практики з метою перевірки та оцінювання; - прозвітувати про проходження педагогічної практики на засіданні випускової кафедри та подати звіт у відділ аспірантури і докторантури.	16-17-ий тиждень

Загальна система оцінювання курсу	<p>Загальне керівництво педагогічною практикою аспіранта покладено на завідувача випускової кафедри, за якою закріплений аспірант.</p> <p>Безпосереднє керівництво педагогічною практикою, науково-методичне консультування та контроль за проходженням практики аспіранта здійснює науковий керівник або керівник практики від випускової кафедри.</p> <p>Науково-педагогічне і методичне консультування аспіранта під час проходження педагогічної практики здійснює консультант від випускової кафедри педагогіки.</p> <p style="text-align: center;">Критерії оцінювання знань, умінь і навичок аспірантів:</p> <p>I. Рівень науково-методичної підготовки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рівень фахових знань і методики викладання фахових дисциплін; - знання теоретичних основ планування освітнього процесу, обліку та контролю знань та умінь студентів у закладі вищої освіти; - знання нормативно-правової та службової документації, уміння працювати з науковими першоджерелами для вирішення завдань практики; - обґрунтованість планування видів навчальних занять: усвідомлення освітніх цілей і завдань; доцільність змісту, форм і методів роботи зі студентами; творча інтерпретація інноваційних педагогічних технологій;
-----------------------------------	--

- оформлення методичних розробок занять і виховних заходів відповідно до дидактичних вимог;
- вміння цілеспрямовано спостерігати та аналізувати різні форми навчально-виховної роботи зі студентами;
- ґрунтовність самоаналізу (власної педагогічної діяльності) та аналізу роботи колег.

II. Рівень сформованості системи професійно-педагогічних умінь і якість викладацько-педагогічної діяльності аспіранта:

- відповідність лекційних, семінарських, індивідуальних занять сучасним дидактичним вимогам до навчальних занять у закладах вищої освіти;
- володіння методикою організації та проведення різних видів діяльності зі студентами;
- ефективність застосування та творча інтерпретація інноваційних педагогічних технологій;
- якість підготовки, організації і проведення заходу профорієнтаційного спрямування.

Загальна диференційована оцінка за практику 100 балів - (зараховано, не зараховано) складається із суми балів за:

Розподіл балів, які отримують студенти

№ п/п	Вид звітної роботи	Кількість балів
1	ведення звіту-щоденника практики	20
2	проведення залікових семінарських та лекційних занять (по 3 балів максимально за кожне проведене заняття)	60
3	Оформлення звітної документації	10
4	захист практики на звітній конференції	10
Сума		100

«Зараховано» ставиться аспіранту, який у повному обсязі і на високому рівні виконав програму практики, проявивши при цьому самостійність, ініціативність, творчий підхід. Звітна документація подана у встановлений термін та у повному обсязі, немає зауважень щодо її оформлення та змісту. Відгук керівника позитивний. Повні і точні відповіді на всі запитання учасників звітної конференції. Допускаються несуттєві зауваження щодо змісту і оформлення звіту.

«Не зараховано» ставиться аспіранту, який не виконав програму практики або виконав програму практики не в повному обсязі. Звітна документація не представлена або оформлена недбало. Характеристика аспіранта, щодо ставлення до практики і трудової дисципліни – негативна. При відповідях на запитання учасників звітної конференції аспірант припускається помилок, не має твердих знань. Окремі або всі відповіді при захисті практики були незадовільними.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку за проходження практики
90 – 100	A	зараховано
80 – 89	B	
70 – 79	C	
60 – 69	D	
50 – 59	E	
26 – 49	FX	не зараховано з

				можливістю повторного проходження практики	
		0-25	F	не зараховано	
Вимоги до письмової роботи	<p>Виробнича практика вважається завершеною за умови виконання та дотримання студентами всіх вимог програми практики. До захисту практики здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії подаються наступні документи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальний план проходження практики. 2. Відгук-характеристика керівника практики. 3. Портфоліо з матеріалами щодо виконання всіх завдань практики (у паперовому вигляді): <ul style="list-style-type: none"> - Звіт про підсумки практики, що містить виклад проведеної під час практики роботи, зокрема: перелік проведених навчальних занять, методичної роботи, виховних (позааудиторних, профорієнтаційних) заходів практиканта, перелік відвіданих занять тощо. - Розроблені плани-конспекти відкритих залікових занять (не менше однієї лекції, двох семінарських занять). - Аналіз одного з відвіданих занять викладачів або інших аспірантів (лекції, практичного, семінарського заняття). - Підготовлені дидактичні матеріали, наочні засоби навчання (презентації), матеріали, що ілюструють використання інформаційно-комунікаційних та інтерактивних технологій під час проведення занять (кількість, назва, теми). <p>Достовірність викладеної у звіті інформації засвідчується підписом керівника-методиста практики та керівника бази практики.</p>				
Форми і методи контролю	Підсумковий контроль з педагогічної практики відбувається у формі диференційованого заліку. При визначенні підсумкової оцінки враховуються результати оцінювання з усіх видів робіт (навчальної, методичної, організаційної), передбачених програмою практики.				
Умови допуску до підсумкового контролю	До захисту практики допускаються здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які у повному обсязі виконали індивідуальний план практики і надали пакет документів, передбачених Програмою.				

Захист практики включає публічний звіт аспіранта у якому акцентується увага на цілях і завданнях практики, описі виконаної роботи з кількісними та якісними характеристиками, висновках і пропозиціях щодо змісту та організації практики, вдосконалення програми практики.

7. Політика курсу

Політика проходження аспірантами педагогічної практики передбачає повне виконання програми практики. При виконанні завдань неприпустимі недобросовісність та недбале ставлення до своїх обов'язків, нехтування правилами техніки безпеки. Аспіранти, робота яких на педагогічній практиці визнана незадовільною, повинні пройти її знову за рішенням вченої ради факультету психології без відриву від занять.

8. Рекомендована література

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи / Л. В. Артемова – К.: Кондор, 2008. – 272 с.
2. Власова О. І. Основи психології та педагогіки: підручник / О. І. Власова, А. А. Марушкевич. – 2-ге вид., переробл. – К.: Знання, 2011. – 333с.
3. Гура О. І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності / О. І. Гура. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 224с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посібник / І. М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
5. Закон України «Про вищу освіту».
6. Закон України «Про освіту».
7. Козій М. К. Психолого-педагогічні умови удосконалення педагогічної практики студентів: методичний посібник [для студ. педуніверситетів] / М. К. Козій. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. –140с.
8. Литвиненко А. Програма та методичні рекомендації до педагогічної практики для студентів філософського факультету /А. Литвиненко. – Львів, 2001. – 14 с.
9. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. Мороза О. Г. –К.: НПУ, 2001. – 338с.
10. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі / В. М. Нагаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
11. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25 червня 2013 р. № 344.
12. Організація, зміст та оцінювання неперервної педагогічної практики майбутніх учителів. Навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. М. Бойко. – Полтава, 2002. – 144с.
13. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти: Наказ МОН України від 16 липня 2018 р. № 776.
14. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266.
15. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах

(наукових установах): Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261.

16. Шулдик Г. О. Педагогічна практика: Навч. посіб. [для студ. пед. вузів] / Г. О. Шулдик, В. І. Шулдик. – К.: Науковий світ, 2000. – 143с.

Викладач

Кучера І.В.